

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
τα νομοσχέδια του επισυνημμένου παραρτήματος**

Παρόντες:

Άγγελος Βότσης, πρόεδρος	Στέφανος Στεφάνου
Σάβια Ορφανίδου, εκπροσωπώντας τον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου	Άριστος Δαμιανού
Μάριος Μαυρίδης	Μιχάλης Γιωργάλλας
Ονούφριος Κουλλά	Γιώργος Περδίκης
	Άννα Θεολόγου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τα νομοσχέδια του επισυνημμένου παραρτήματος σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 27 Ιανουαρίου και στις 3 και 10 Φεβρουαρίου 2020. Στο πλαίσιο της συζήτησης παρευρέθηκαν ο Υπουργός Οικονομικών, η Υπουργός Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, εκπρόσωποι του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού (ΤΔΔΠ) του Υπουργείου Οικονομικών, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Γενικού Λογιστηρίου της Δημοκρατίας, της Ελεγκτικής Υπηρεσίας, ο πρόεδρος της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας, εκπρόσωποι της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας, του CFA Society Cyprus, καθώς και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΑΣΥΔΥ, ΑΣΔΥΚ, ΣΕΚ, ΠΕΟ, ΔΕΟΚ, ΠΟΑΣ, ΠΟΕΔ, ΟΕΛΜΕΚ, ΟΛΤΕΚ και της Παγκύπριας Συντεχνίας “Ισότητα”.

Σκοπός του πρώτου από τους προτεινόμενους νόμους είναι η τροποποίηση του περί Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων Κρατικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα περιλαμβανομένων και των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) Νόμου, ώστε να προωθηθεί εφάπαξ μέτρο παροχής κινήτρων πρόωρης οικειοθελούς αφυπηρέτησης για τους συντάξιμους υπαλλήλους της κρατικής υπηρεσίας και του ευρύτερου δημόσιου τομέα και να εισαχθούν ρυθμίσεις που

προβλέπουν για τους δικαιούχους σύνταξης χήρας, την τιμαριθμική αύξηση των συντάξεων, καθώς και για τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα στις περιπτώσεις πειθαρχικών ποινών υπαλλήλου της κρατικής υπηρεσίας και του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Ειδικότερα, με το πρώτο υπό αναφορά νομοσχέδιο προτείνονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Εφαρμογή εφάπαξ μέτρου παροχής κινήτρων πρόωρης αφυπηρέτησης για τους συντάξιμους υπαλλήλους της κρατικής υπηρεσίας και του ευρύτερου δημόσιου τομέα οι οποίοι είτε υπολείπονται πέντε (5) έτη από τη συμπλήρωση της ηλικίας υποχρεωτικής αφυπηρέτησης είτε θα έχουν συμπληρώσει συνολικά τετρακόσιους (400) μήνες συντάξιμης υπηρεσίας μέχρι και την 31^η Αυγούστου 2020.

Σημειώνεται ότι για όσους υπάλληλους επιλέξουν να επωφεληθούν του εν λόγω μέτρου δε θα επιβληθεί αναλογιστική μείωση στη σύνταξη και στο εφάπαξ ποσό που τους καταβάλλεται για υπηρεσία από την 1^η Ιανουαρίου 2013 και εντεύθεν, υπό την προϋπόθεση ότι θα υποβάλουν αίτηση για οικειοθελή πρόωρη αφυπηρέτηση εντός σαράντα πέντε (45) ημερών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του προτεινόμενου νόμου.

Σημειώνεται περαιτέρω ότι στην περίπτωση των δασκάλων και των καθηγητών έχει περιληφθεί ειδική πρόνοια η οποία διαλαμβάνει ότι οι επηρεαζόμενοι θα πρέπει να παραμείνουν στην υπηρεσία μέχρι το τέλος της σχολικής χρονιάς, ήτοι μέχρι την 31^η Αυγούστου 2020, προκειμένου να αποφευχθούν προβλήματα στελέχωσης των σχολικών μονάδων και να διασφαλιστεί η εύρυθμή τους λειτουργία. Επιπροσθέτως, διευκρινίζεται ότι η ημερομηνία αφυπηρέτησης των λοιπών υπαλλήλων που θα υποβάλουν αίτηση για οικειοθελή πρόωρη αφυπηρέτηση και θα επωφεληθούν του μέτρου αυτού δε δύναται να είναι μεταγενέστερη της 31^{ης} Αυγούστου 2020.

2. Εισαγωγή πρόνοιας σύμφωνα με την οποία, για σκοπούς καταβολής σύνταξης χήρας, ως χήρα αναγνωρίζεται η εκάστοτε σύζυγος του θανόντα υπαλλήλου κατά το χρόνο του θανάτου αυτού, νοουμένου ότι έχει παρέλθει χρονικό διάστημα τουλάχιστον πέντε (5) ετών από την ημερομηνία τέλεσης του γάμου.
3. Εισαγωγή πρόνοιας για σκοπούς διασφάλισης συνάφειας με τον περί Προϋπολογισμού του 2020 Νόμο του 2019 που προβλέπει για αναπροσαρμογή των συντάξεων των συνταξιούχων της κρατικής υπηρεσίας και του ευρύτερου δημόσιου τομέα την 1^η Ιανουαρίου κάθε έτους με βάση τον δείκτη της Αυτόματης Τιμαριθμικής Αναπροσαρμογής (ΑΤΑ) με την καταβολή του πενήντα τοις εκατό (50%) του ποσοστού της αύξησης του υποκείμενου δείκτη της ΑΤΑ κατά το έτος που προηγείται του έτους αναφοράς.
4. Ρύθμιση των συνταξιοδοτικών ωφελημάτων που παραχωρούνται στην περίπτωση επιβολής της πειθαρχικής ποινής της αναγκαστικής αφυπηρέτησης υπαλλήλου, ώστε να μην είναι λιγότερα από εκείνα που θα παραχωρούνταν στον υπάλληλο αν επιβαλλόταν η ποινή του τερματισμού υπηρεσίας και όχι η ποινή της απόλυσης, ως ισχύει σήμερα.
5. Εισαγωγή πρόνοιας που διαλαμβάνει για τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα που παραχωρούνται σε περίπτωση επιβολής από την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας της πειθαρχικής ποινής του τερματισμού υπηρεσίας.

Σκοπός του δεύτερου από τους προτεινόμενους νόμους είναι η τροποποίηση του περί Συντάξεων Κρατικών Αξιωματούχων Νόμου, ώστε να καταργηθούν υφιστάμενες ρυθμίσεις της ισχύουσας νομοθεσίας που κρίθηκαν αντισυνταγματικές και να εισαχθούν νέες ρυθμίσεις που αφορούν τους δικαιούχους σύνταξης χήρας και τέκνου.

Ειδικότερα, με το δεύτερο υπό αναφορά νομοσχέδιο προτείνονται τα ακόλουθα:

1. Η παραχώρηση διακριτικής ευχέρειας στον Υπουργό Οικονομικών να εγκρίνει την καταβολή σύνταξης τέκνου σε τέκνο αποθανόντα κρατικού αξιωματούχου και υπαλλήλου, ανεξαρτήτως ηλικίας, το οποίο υποφέρει από πνευματική ή σωματική αναπηρία στην περίπτωση που το τέκνο είναι ικανό να εργαστεί, νοουμένου ότι το ποσοστό της σύνταξης τέκνου που καταβάλλεται, περιλαμβανομένων και οποιωνδήποτε άλλων ποσών καταβάλλονται στο τέκνο λόγω επαγγελματικής απασχόλησης, δεν υπερβαίνει το ανώτατο ποσοστό σύνταξης τέκνου όπως αυτό καθορίζεται στην ισχύουσα νομοθεσία. Αναφορικά με τον ευρύτερο δημόσιο τομέα η εξουσία αυτή του Υπουργού Οικονομικών εφαρμόζεται κατ' αναλογία από τα αρμόδια κατά περίπτωση όργανα.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, σύνταξη τέκνου καταβάλλεται σε τέκνο αποθανόντα κρατικού υπαλλήλου που δεν υπερβαίνει το 18^ο έτος της ηλικίας του ή το 16^ο έτος σε περίπτωση αξιωματούχου ή το 25^ο έτος, εάν φοιτά σε οποιαδήποτε σχολή, κολλέγιο, πανεπιστήμιο ή άλλο εκπαιδευτικό ίδρυμα και στις δύο περιπτώσεις. Παρέχεται ωστόσο η ευχέρεια στον Υπουργό Οικονομικών να επιτρέψει τη συνέχιση καταβολής σύνταξης τέκνου σε τέκνο το οποίο, ανεξαρτήτως ηλικίας, υποφέρει από πνευματική ή σωματική αναπηρία που πιστοποιείται από ιατροσυμβούλιο ότι το καθιστά ανίκανο να κερδίζει τα αναγκαία για τη διαβίωσή του.

2. Για σκοπούς καταβολής σύνταξης χήρας, η αναγνώριση ως χήρας της συζύγου του θανόντα υπαλλήλου κατά τον χρόνο του θανάτου αυτού, νοουμένου ότι έχει παρέλθει χρονικό διάστημα τουλάχιστον πέντε (5) ετών από την ημερομηνία τέλεσης του γάμου.
3. Η κατάργηση ρυθμίσεων της ισχύουσας νομοθεσίας που κρίθηκαν αντισυνταγματικές και αφορούν τον συμψηφισμό των συντάξεων που

καταβάλλονται σε αξιωματούχους και την αναστολή καταβολής σύνταξης, στην περίπτωση που αξιωματούχος ή συνταξιούχος ανέλαβε ή αναλαμβάνει οποιοδήποτε λειτούργημα, αξίωμα ή θέση.

Σκοπός του τρίτου από τους νόμους που προτείνονται είναι η τροποποίηση του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, ώστε να προστεθεί η νέα ποινή «τερματισμού υπηρεσίας» στον πειθαρχικό κώδικα των δημόσιων υπαλλήλων, η οποία θα είναι ευνοϊκότερη της ποινής απόλυσης και δυσμενέστερη της ποινής αναγκαστικής αφυπηρέτησης.

Ειδικότερα, προβλέπεται όπως εισαχθεί η ποινή «τερματισμού υπηρεσίας», που διαλαμβάνει ότι, σε περίπτωση τερματισμού υπηρεσίας υπαλλήλου, το θέμα των συνταξιοδοτικών του ωφελημάτων υποβάλλεται από τον Υπουργό Οικονομικών στο Υπουργικό Συμβούλιο, το οποίο αποφασίζει για τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα που πρόκειται να παραχωρηθούν, υπό την επιφύλαξη ότι αυτά δε θα είναι λιγότερα από εκείνα που θα παραχωρούνταν στον υπάλληλο, εάν επιβαλλόταν σε αυτόν η ποινή της απόλυσης. Περαιτέρω, το ύψος του εφάπαξ ποσού που θα παραχωρείται δε θα υπερβαίνει σε καμία περίπτωση το πενήντα τοις εκατό (50%) του εφάπαξ ποσού που ο υπάλληλος θα δικαιούνταν με βάση την πραγματική του υπηρεσία.

Κατ' επέκταση, καθορίζεται ότι, σε περίπτωση επιβολής της πειθαρχικής ποινής της αναγκαστικής αφυπηρέτησης, τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα που θα παραχωρηθούν δε θα είναι λιγότερα από εκείνα που θα παραχωρούνταν στον υπάλληλο, εάν επιβαλλόταν σε αυτόν η ποινή του τερματισμού υπηρεσίας αντί της απόλυσης.

Στο πλαίσιο της συζήτησης ο Υπουργός Οικονομικών ανέφερε ότι με την προώθηση του πρώτου υπό αναφορά νομοσχεδίου παρέχεται κίνητρο στους υπαλλήλους της κρατικής υπηρεσίας και του ευρύτερου δημόσιου τομέα να υποβάλουν

αίτηση για πρόωρη συνταξιοδότηση εντός σαράντα πέντε (45) ημερών από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του προτεινόμενου νόμου, χωρίς να υφίστανται αναλογιστική μείωση στα συνταξιοδοτικά τους ωφελήματα για υπηρεσία από την 1^η Ιανουαρίου 2013 και εντεύθεν.

Όπως ο ίδιος αρμόδιος ανέφερε, πέραν της πιο πάνω ρύθμισης, τόσο στο πρώτο υπό αναφορά νομοσχέδιο όσο και στους άλλους προτεινόμενους νόμους περιλαμβάνονται ρυθμίσεις αναφορικά με τη σύνταξη χήρας και τέκνου, την αναπροσαρμογή των συντάξεων με βάση τον δείκτη της ΑΤΑ, καθώς και τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα που παραχωρούνται σε περίπτωση επιβολής πειθαρχικών ποινών σε υπάλληλους της κρατικής υπηρεσίας και του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Η Υπουργός Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ανέφερε ότι τα υπό αναφορά νομοσχέδια δεν άπτονται των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού δε συνδέονται καθ' οιονδήποτε τρόπο με την καταβολή συντάξεων από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Ο εμπειρογνώμονας αναλογιστής, εκπροσωπώντας το Υπουργείο Οικονομικών, ανέφερε ότι το σύνολο των εν δυνάμει υποψηφίων που πληρούν τα κριτήρια για πρόωρη αφυπηρέτηση είναι 4 088, από τους οποίους 1 175 είναι εκπαιδευτικοί και 2 913 είναι υπάλληλοι του δημόσιου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα. Σύμφωνα με τον ίδιο αρμόδιο, το δημοσιονομικό κόστος από την κατάργηση της αναλογιστικής μείωσης, στην περίπτωση που όλοι οι δικαιούχοι επιλέξουν να αποχωρήσουν, αναμένεται να φτάσει περίπου στα €50 εκατομ. Ωστόσο, το κράτος αναμένεται να εξοικονομήσει γύρω στα €107 εκατομ. για το ίδιο διάστημα, που αντιστοιχούν σε μισθούς και εισφορές που θα κατέβαλλε σε υψηλόμισθους υπάλληλους, ενώ παράλληλα θα μπορούν να πραγματοποιηθούν περισσότερες προσλήψεις νέων υπαλλήλων. Περαιτέρω, το κόστος

από την καταβολή της σύνταξης θα γίνει σε βάθος χρόνου και το κράτος θα καταβάλει άμεσα τα εφάπαξ των εργαζομένων που θα αποχωρήσουν.

Οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΣΕΚ, ΠΕΟ και ΠΑΣΥΔΥ συμφώνησαν με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, που αφορούν την παροχή κινήτρων πρόωρης αφυπηρέτησης και τη σύνταξη χήρας, και εξέφρασαν τη διαφωνία τους για την αναπροσαρμογή των συντάξεων με βάση τον δείκτη της ΑΤΑ, καθώς και τις πειθαρχικές ποινές υπαλλήλων, δηλώνοντας ότι τέτοιων ζητημάτων πρέπει να προηγείται κοινωνικός διάλογος.

Η εκπρόσωπος του ΤΔΔΠ ενημέρωσε την επιτροπή ότι στο πρώτο υπό αναφορά νομοσχέδιο πρέπει να ενσωματωθούν πρόσθετες ρυθμίσεις που αφορούν την οικειοθελή πρόωρη αφυπηρέτηση των μελών της αστυνομίας που έχουν σε πίστη τους άδεια ανάπαυσης.

Στο στάδιο της εξέτασης των νομοσχεδίων η επιτροπή αποφάσισε όπως, για σκοπούς εξοικονόμησης χρόνου και αποτελεσματικής αξιοποίησης μέρους των προτεινόμενων ρυθμίσεων από τους επηρεαζόμενους υπαλλήλους, τα κείμενα των νομοσχεδίων αναθεωρηθούν, ώστε να περιληφθούν στο παρόν στάδιο μόνο οι πρόνοιες εκείνες που αφορούν το μέτρο παροχής κινήτρων πρόωρης αφυπηρέτησης και τη σύνταξη χήρας και τέκνου. Επιπροσθέτως, υιοθετήθηκαν και ενσωματώθηκαν στο κείμενο του πρώτου νομοσχεδίου οι αλλαγές που πρότεινε το ΤΔΔΠ σε σχέση με την αστυνομία. Περαιτέρω, ζητήθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών όπως προχωρήσει στην απόσυρση του τρίτου υπό αναφορά νομοσχεδίου, που αφορά αποκλειστικά το θέμα των πειθαρχικών ποινών.

Ως εκ τούτου, ο Υπουργός Οικονομικών, με επιστολή του ημερομηνίας 29 Ιανουαρίου 2020, ζήτησε από τη Βουλή την απόσυρση του εν λόγω νομοσχεδίου, προκειμένου να παρασχεθεί χρόνος για διεξαγωγή διαβούλευσης με τις συνδικαλιστικές

οργανώσεις, σημειώνοντας ότι αυτό θα επανακατατεθεί αμέσως μετά την ολοκλήρωση του δημόσιου διαλόγου.

Σημειώνεται ότι, αναφορικά με το δεύτερο υπό αναφορά νομοσχέδιο, το Υπουργείο Οικονομικών, με επιστολή του ημερομηνίας 4 Φεβρουαρίου 2020, εισηγήθηκε τη διαγραφή από αυτό επιφύλαξης η οποία, όπως αναφέρεται στην εν λόγω επιστολή, θα αποτελούσε αντικίνητρο για τα τέκνα με σωματική ή πνευματική αναπηρία να ασκούν επαγγελματική απασχόληση. Συναφώς, η επιτροπή, υιοθετώντας την εν λόγω εισήγηση, προχώρησε στην αναθεώρηση του κειμένου του νομοσχεδίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφύλαξε την τελική τοποθέτηση όλων των εκπροσωπούμενων σε αυτήν πλευρών κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

18 Φεβρουαρίου 2020

Αρ. Φακ: 23.01.060.228-2019

23.01.060.229-2019

23.01.060.230-2019

ΑΚ/ΓΧ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων Κρατικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα περιλαμβανομένων και των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.
2. Ο περί Συντάξεων Κρατικών Αξιωματούχων (Γενικές Αρχές) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.
3. Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.